

‘ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ’ ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ತಾತ್ವಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಂಶಗಳು

ಡಾ. ಕೆ.ಎಲ್. ಪ್ರಸನ್ನಾಕ್ಷಿ

ಚಿಕಾಗೋ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಷಣವಾದ ‘ಹಿಂದೂಧರ್ಮ’ ಹಲವು ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ಭಾಷಣದ ತಾತ್ವಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದಿರುವ ಲೇಖಕಿ, ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಣಿ ಕಾಲೇಜಿನ ನಿವೃತ್ತ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು. ಸಂಸ್ಕೃತ ವ್ಯಾಸಂಗ, ಶಾಸ್ತ್ರಹಾಗೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿರುವ ಅವರು ಮೈಸೂರು ಆಶ್ರಮದ ಭಕ್ತರು. ದೀರ್ಘಕಾಲದಿಂದ ಅವರು ‘ವಿವೇಕಪ್ರಭ’ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಪೀಠಿಕೆ

‘ಜ್ಞಾನಮಸ್ತಿ ಸಮಸ್ತಸ್ಯ ಜಂತೋರ್ವಿಷಯ-ಗೋಚರೇ’ ಎಂದು ಸುಮೇಧ ಋಷಿ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸೃಷ್ಟಿಯಾದ ಸಕಲ (ಚರಾಚರ) ಜೀವಿಗಳಿಗೂ-ಶರೀರ ‘ನಾನು’, ಶರೀರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದುದು ‘ನನ್ನದು’, ಈ ಶರೀರ ರಕ್ಷಣೆ ಪೋಷಣೆಗಾಗಿ ಆಹಾರ ನಿದ್ರಾದಿಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವವನು ನಾನು, ಇತ್ಯಾದಿ — ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮಾನವ ಎಂಬ ಜೀವಿ ‘ವಿವೇಕ’ ಎಂಬ ಒಂದು ವಿಶೇಷವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾನೆ. ಅದರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸರಿ-ತಪ್ಪು, ಒಳಿತು-ಕೆಡುಕು, ಪಾಪ-ಪುಣ್ಯ, ಧರ್ಮ-ಅಧರ್ಮ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಭಜಿಸಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ. ಅದರ ಸಹಾಯದಿಂದಲೇ ಅವನು ಈ ಶರೀರವು ‘ನಾನು’ ಅಲ್ಲ, ‘ನನ್ನದು’ ಅಲ್ಲ, ಎಂದೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ. ‘ಕಸ್ತಂ ಕೋಹಂ ಕುತ ಆಯಾತಃ, ಕಾ ಮೇ ಜನನೀ ಕೋ ಮೇ ತಾತಃ, ಕಾ ತೇ ಕಾಂತಾ ಧನಗತ ಚಿಂತಾ’ ಎಂದು-‘ನೀನು’ ಎನ್ನುವುದು ಯಾರು? ‘ನಾನು’ ಎನ್ನುವುದು ಯಾರು? ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ? ‘ತಂದೆ ಯಾರು?’ ‘ತಾಯಿ ಯಾರು?’ ಎಂದು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಆತ ಅಂತರ್ಮುಖಿಯಾಗಬಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಹೊರಮುಖವಾಗಿದ್ದು ಹೊರವಸ್ತು (ಶಬ್ದ, ಸ್ಪರ್ಶ, ರೂಪ) ಗಳೆಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿತವಾಗಿ ಓಡುತ್ತಿದ್ದ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಒಳಸೆಳೆದು ತನ್ನ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ‘ನಿಜ’ದ ಮರ್ಮವನ್ನರಿತ. ಆ ಅರಿವೇ ‘ವೇದ’. ಅದೇ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಉಸಿರು.

ವೇದ ಮೂಲ ಸನಾತನ ಧರ್ಮ:

ಈ ‘ವೇದ’ ಎಂಬುದು ಎಂದೋ ಇತ್ತು, ಇಂದು ಇಲ್ಲ, ನಾಳೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿ ತಂದು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ ಎಂಬ ವಂತಹುದಲ್ಲ. ಎಣಿಕೆಗೆ ಸಿಗದಷ್ಟು ಆಕಾಶಕಾಯಗಳು, ಹಲವಾರು ಗ್ರಹಗಳು ಸುತ್ತುವ ಅನೇಕ ಸೌರಮಂಡಲ ಮೊದಲಾದ ತೇಜಃಕಾಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ, ನೂರಾರು ದ್ವೀಪ ಹಲವಾರು ಖಂಡಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ವಿಶ್ವಾಂಡ ಅವುಗಳೆಲ್ಲಾ

ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವ ಅನಂತಕೋಟಿ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಚರಾಚರ ಜೀವಿಗಳು, ಎಲ್ಲವೂ ಆಯಾಯ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ವಿಕಾಸ ಹೊಂದುವ ಮುನ್ನ, ಯಾವ ಒಂದು ಅನಂತ ಚೈತನ್ಯಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ (ಅವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ) ಇದ್ದವೋ, ಯಾವ ಅನಂತಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಈ ಎಲ್ಲವೂ ವ್ಯಕ್ತರೂಪಗಳನ್ನು ತಳೆದವೋ, ಕೊನೆಗೆ ಯಾವ ಚೈತನ್ಯಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಎಲ್ಲವೂ ಲೀನವಾಗುವುದೋ ಆ (ನಿನ್ನೆ-ಇಂದು-ಮುಂದು) ಸದಾ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ವಸ್ತುವೇ ‘ಪರಬ್ರಹ್ಮ’. ಇದನ್ನೇ ಭಗವಂತ, ದೇವರು, ಪರತತ್ತ್ವ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಕರೆಯುವರು. ಅದರ ಉಸಿರೇ ‘ವೇದ’. ಈ ವೇದಗಳು ಶಬ್ದ ತರಂಗಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯ ನಿರಂತರ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತವೆ. ತಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯ ಪ್ರಾಣ ಅಪಾನಾದಿಗಳನ್ನೂ ಒಳಸೆಳೆದು ಏಕಾಗ್ರಗೊಳಿಸಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವವನು ಹಾಗೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿಕೊಂಡ ಶಬ್ದಗಳೇ ಮಂತ್ರಗಳು. ಈ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಕಂಡವನು ಋಷಿ (‘ಮಂತ್ರದ್ರಷ್ಟಾ’). ಇಂತಹ ಎಂದೆಂದೂ ಅಳಿಯದೇ ಉಳಿಯುವ ನಿತ್ಯನಿರಂತರವಾದ ಶಬ್ದ ತರಂಗರೂಪ ‘ವೇದ’ಗಳನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿ ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಹಿಂದೂಧರ್ಮ ‘ಸನಾತನ-ಧರ್ಮ’. ಇದನ್ನು ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಎಂದಿಗಾದರೂ ಸಾಧನೆಯ ಮೂಲಕ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅನುಭವದಲ್ಲೂ ಪಡೆಯಬಹುದು. ‘ವೇದಾಹಮೇತಂ ಪುರುಷಂ ಮಹಾಂತಂ’ — ‘ಈ ಮಹೋನ್ನತವಾದ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿದೆ (ಕಂಡೆ, ಅನುಭವಿಸಿದೆ)’ ಎಂದು ವೈದಿಕ ಋಷಿ ಇಲ್ಲಿ ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಘೋಷಿಸುತ್ತಾನೆ.

ನೀರು (ಜಲ) ಎಂಬ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಅನೇಕ ವಿಧ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಕೊನೆಗೆ ಎರಡು ಜಲಜನಕ, ಒಂದು ಆಮ್ಲಜನಕದ ಸಂಯೋಗವೇ ಇದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಒಮ್ಮೆ ಒಬ್ಬ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಕಂಡು ಹಿಡಿದ. ನಂತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಯಾವ ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದರೂ ಜಲತತ್ತ್ವದ ಈ ಅವಯವ ವಿಭಾಗ

ವನ್ನೇ ಕಾಣುವನಲ್ಲದೆ ಅದು ಬೇರೆಯಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಅದು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ತಾನೆ! ಅಂತೆಯೇ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ 'ನಾನು ಕಂಡೆ; ನೀನೂ ಕಾಣಬಹುದು. ಬಾ, ಈ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ', ಎಂದು ಅನುಭವಿ ತೋರಿಕೊಟ್ಟ 'ಸತ್ಯದರ್ಶನ' ಇದಾದುದರಿಂದ ಇದು ಎಂದಿಗೂ ಬದಲಾಗದು. ಅದುದರಿಂದ ಇದು ಸನಾತನ ಧರ್ಮ.

ಇದನ್ನೇ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ತಮ್ಮ 'ಹಿಂದೂಧರ್ಮ' ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ: — ನ್ಯೂಟನ್ನನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಮೊದಲೂ ಗುರುತ್ವಾಕರ್ಷಣ ಶಕ್ತಿ ಇತ್ತು, ಆ ನಂತರವೂ ಅದು ಇರುವುದು; ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜಗತ್ತನ್ನು ಆಳುತ್ತಿರುವ ನಿಯಮಗಳು — ಜೀವ-ಜೀವಿಗಳ, ಜೀವ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳ ತಂದೆಯಾದ ದೇವರ ನಡುವೆ ಇರುವ ನೈತಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳು ಅವುಗಳನ್ನು ಹೃದಯಾಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಅನುಭವಿಸುವ ಮೊದಲೂ ಇದ್ದವು. ಅವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಮರೆತರೂ ಭಾವಿಸದೇ ಇದ್ದರೂ ಅವು ಇದ್ದೇ ಇರುವವು. ಇವು ಇಂದು ಇದ್ದು ನಾಳೆ ಬದಲಾಗಿ ಅಳಿಸಿಹೋಗುವ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದಲೇ ವೇದಗಳು ಇದನ್ನು ಅನಾದಿ ಅನಂತ ಎಂದಿವೆ. ವಿಜ್ಞಾನವೂ ಕೂಡ ವಿಶ್ವ ಶಕ್ತಿಯ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತವು ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತಿ ಲಯ - ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ — ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಮುನ್ನ ಪಿಂಡಾಂಡ ವಿಶ್ವಾಂಡ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಎಲ್ಲವೂ ಪರತತ್ತ್ವದಲ್ಲಿ ಅವ್ಯಕ್ತರೂಪದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಸೃಷ್ಟಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವು ವ್ಯಕ್ತರೂಪವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತವೆ. ವಿವಿಧ ನಾಮ-ರೂಪಗಳಿಂದ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತವೆ, ಆಗಲೂ ಅದು ಪರತತ್ತ್ವವೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗಲೂ ಆ ಶಕ್ತಿ ಒಂದೇ ಭಾವ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ — ಎಂದು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ತಾತ್ವಿಕ ಅಂಶಗಳು

ಅ) ಪರತತ್ತ್ವ : ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಿಡ್ ಆಲ್ಕಲಿಗಳ ಮಿಶ್ರಣದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಭೌತವಸ್ತುಗಳ ಸ್ವರೂಪ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಅರಿಯುತ್ತಾನೆ. ಅಂತೆಯೇ ಆಂತರಂಗಿಕ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿದ್ರಾಹಾರಾದಿಗಳನ್ನು ಮರೆತು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವ ದರ ಮೂಲಕ ಪರತತ್ತ್ವದ ಸ್ವರೂಪ ಸ್ವಭಾವಾದಿಗಳನ್ನು ಅರಿಯ ಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ. ಇದು ಒಳಗೆ ಸದಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂಬುದೇ ಹಿಂದೂ ಸಿದ್ಧಾಂತ. ಈ ಪರತತ್ತ್ವವನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಹೊಂದಿಯೇ ಜೀವಿಯ ಎಲ್ಲ ವಿಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೂ ವಿಶ್ವದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ. 'ಭೀಷಾ ಅಸ್ಮಾದ್ವಾತಃ ಪವತೇ ಭೀಷೋ ದೇತಿ ಸೂರ್ಯಃ...' (ತೈತ್ತಿರೀಯೋಪನಿಷತ್ತು, ೨.೮.೧) ಎನ್ನುವಂತೆ ಈ ಪರತತ್ತ್ವದ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾಗಿಯೇ ಗಾಳಿ ಬೀಸುತ್ತದೆ, ಸೂರ್ಯ ಉದಯಿಸುತ್ತಾನೆ, ಆಗ್ನಿ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುತ್ತದೆ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಗಳು ಸುಖಿಸುವ ಭಾವಿಸುವ ಪತಿ, ಪತ್ನಿ, ಪುತ್ರ, ಆಸ್ತಿ, ಸಂಪತ್ತು, ವಿದ್ಯೆ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲವೂ ಈ ಪರತತ್ತ್ವದ ಕೇಂದ್ರಿತವಾಗಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಆನಂದದಾಯಕವೂ ಪ್ರಿಯವೂ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. (ನ ವಾ ಅರೇ ಪತ್ಯಃ ಕಾಮಾಯ ಪತಿಃ ಪ್ರಿಯೋ ಭವತಿ ಆತ್ಮನಸ್ತು ಕಾಮಾಯ...) (ಬೃಹದಾರಣ್ಯ ಕೋಪನಿಷತ್ತು, ೨. ೪.೫/೪.೫.೬) ಈ ಪರತತ್ತ್ವ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ, ಎಲ್ಲದರ ಒಳ ಹೊರಗೂ ತುಂಬಿ ಅದನ್ನು ಮೀರಿಯೂ ಇದೆ ('ಆತ್ಮತಿಷ್ಠತ್ ದಶಾಂಗುಲಂ').

ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಪರತತ್ತ್ವವೇ ಎಂದಾದರೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಈ ಭೇದಗಳೇಕೆ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹುಟ್ಟುವುದು ಸಹಜ. ಆತ್ಮಂತ ಹೀನವಾದ ವಿಕಾರವಾದ ಆಕಾರಗಳು, ಮಲ ಮೂತ್ರಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನ್ಮ ತಳೆಯುವ ಜೀವಿಗಳು, ಅವೆಲ್ಲ ಇರಲಿ, ಮಾನವರಲ್ಲೇ ಕೈ ಇಲ್ಲದವರು, ಕಾಲಿಲ್ಲದವರು, ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯರು, ಕುರುಡರು, ಹುಚ್ಚರೂ ಇತ್ಯಾದಿ ಸೃಷ್ಟಿ ಆ ಪರತತ್ತ್ವದ ತಾರತಮ್ಯಭೇದದಿಂದ ಆದುದಲ್ಲವೇ? ಎಂದು ಸಂಶಯ ಬರುವುದು.

ಆ) ಕರ್ಮಸಿದ್ಧಾಂತ: ದೇಹ ಜಡವಸ್ತುಗಳ ಸಂಯೋಗದಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ದೇಹದೊಳಗೆ ಇರುವ 'ನಾನು' ಎಂಬುದು ಈ ಜಡವಸ್ತುಗಳ ಸಂಯೋಗವಲ್ಲ. ದೇಹದ ಈ ವೈವಿಧ್ಯಕ್ಕೆ ಜೀವಿಯ ಪೂರ್ವಶರೀರದಲ್ಲಿ ಆದ ಘಟನೆಗಳ ಪ್ರಭಾವವೇ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೂ ಪರತತ್ತ್ವಕ್ಕೂ ಯಾವುದೇ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಜೀವಿಗಳ ಕರ್ಮ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ — ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಜೀವ ಸಂಬಂಧ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಆ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಲು ಉಚಿತವಾದ ದೇಹವನ್ನು ಅದು ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಜೀವ ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಬಳಿ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ಉದಾರವಾಗಿ ತೆಗೆದು, ಅಗತ್ಯವಿದ್ದವರಿಗೆ, ಬೇಡಿದವರಿಗೆ, ಕೊಡದೆ ಕೊಡದೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಆ ಪೂರ್ವಾಭ್ಯಾಸದ ಫಲವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಜಿಪುಣನಾಗಿ ಜನ್ಮ ತಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇದು ಅಸಹಜವಲ್ಲ. ಅದನ್ನೇ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಜುನನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ರೂಪವಾಗಿ ಕೃಷ್ಣನೂ ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ: ಚಂಚಲವಾದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ವಶವಾಗಿ ಅದರ ಸಂಕಲ್ಪಗಳಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮುಂದೆ ಆ ಬುದ್ಧಿ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾಗುವಂತಹ ಶರೀರವನ್ನೇ (ಯೋಗ ಶರೀರವೋ ಭೋಗ ಶರೀರವೋ ಲೋಭಶರೀರವೋ...) ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ — ತತ್ರ ತಂ ಬುದ್ಧಿಸಂಯೋಗಂ ಲಭತೇ ಪೂರ್ವದೇಹಿಕಂ (ಭಗವದ್ಗೀತೆ, ೬.೪೩) ಎಂದು.

ಇ) ಆತ್ಮತತ್ತ್ವ : ಅದುದರಿಂದ ಹಿಂದೂವಿನ ಪ್ರಕಾರ ಶರೀರ ಮಾತ್ರ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಶರೀರವನ್ನು ಜೀವ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ 'ನಾನು' ಎಂಬುದು ದೇಹ ಪದವಾಚಿ ಅಲ್ಲ. ಅದು ಜಡವಸ್ತುಗಳ ಸಂಯೋಗವಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಬೆಂಕಿಯು

ಸುಡದು, ಗಾಳಿ ಒಣಗಿಸದು, ನೀರು ಒದ್ದೆ ಮಾಡದು, ಆಯುಧಗಳು ತುಂಡು ಮಾಡಲಾರವು. ಇದು ನಿತ್ಯ ಅಚಲ ಸನಾತನ ವಾದುದು. ಇದು ಎಂದೆಂದೂ ಯಾವುದೇ ವಿಧ ಬದಲಾವಣೆಗೂ ಒಳಗಾಗುವಂತಹುದಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಬುದ್ಧಿಯೂ ಗ್ರಹಿಸಲಾರದು — ಎಂದು ವೇದಗಳು ಸಾರುತ್ತವೆ. ಭೌತವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯ ವಾಗುವ ನಿಯಮಗಳು ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದುದು; ಅದು ಎಂದೂ ಯಾವ ಭೌತ ವಸ್ತುವಿನ ಬಂಧನಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗದು. ಅದು ಪವಿತ್ರವೂ ಪರಿಶುದ್ಧವೂ ಪರಿಪೂರ್ಣವೂ (ಲೋಪದೋಷ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳಿಲ್ಲದ) ಅಂತ್ಯರಹಿತವೂ ಅಮರವೂ ಆದ ತತ್ತ್ವ.

ಈ (ಪ್ರಕೃತಿ) ಬಂಧನ: ಈ ಪರಿಪೂರ್ಣ ತತ್ತ್ವ ಅಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಸದಾ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಕೃತಿಯೊಡನೆ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿ ತಾನು ಅಪರಿಪೂರ್ಣ ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ನದಿಯಲ್ಲಿ ದೋಣಿಯೊಂದು ಸಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ, ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಬಿರುಗಾಳಿ ಎಳುತ್ತದೆ. ನದಿಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತರತ್ತರದ ಪರ್ವತಾಕಾರದ ಅಲೆಗಳು ಎಳುತ್ತವೆ. ಆ ಅಲೆಯ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿದ್ದ ದೋಣಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಏರುತ್ತದೆ. 'ಓಹೋ ತಾನೆಷ್ಟು ಉನ್ನತ, ಉದಾತ್ತ, ಉತ್ತಮ!' ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಅದೇ ಅಲೆ ಇಳಿದಾಗ ಅದರೊಡನೆ ತಾನೂ ಇಳಿದು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಅಲೆಯ ಹೊಡೆತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ನುಚ್ಚುನೂರಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲೆಯ ಗರ್ಜನೆಯೊಡನೆ ತಾನೂ ಸೇರಿ ಗರ್ಜಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಕಾರ್ಯ-ಕಾರಣ (ತಾನು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ - ಅದರ ಫಲರೂಪ ಶರೀರ) ಎಂಬ ಪ್ರಚಂಡ ಅಲೆಗಳ ಹೊಡೆತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ನಲುಗುವ, ನೋಯುವ ಅದು ತಾನು ದುರ್ಬಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತದೆ. ರಕ್ಷಕರಿಲ್ಲದ ಕುದ್ರಕೀಟ ಎಂದು ಚಿಂತಿಸಿ, ತಲ್ಲಣಿಸಿ, ಕಂಗೆಡುತ್ತದೆ.

ಉ) (ಅಜ್ಞಾನದ) ಬಿಡುಗಡೆ: ಆಗ ಪರತತ್ತ್ವದ ಉಸಿರಾದ ವೇದ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. 'ಅಯ್ಯೋ ಮೂಢ! ಕ್ಷಣ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಾಶದಡೆಗೆ ಸಾಗುತ್ತಿರುವ ಶರೀರ ನೀನಲ್ಲ ನೀನು ಅಮೃತದ ಪುತ್ರ', 'ಶ್ರುಣ್ವಂತು ಸರ್ವೇ ಅಮೃತಸ್ಯ ಪುತ್ರಾಃ....' (ಶ್ವೇತಾಶ್ವತರೋಪನಿಷತ್ತು, ೨.೫.೩.೮); ಭ್ರಮೆಯಿಂದ ಆಚೆ ತಪ್ಪಿತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದ ಆಚೆ ಇರುವ ಸನಾತನ ಪುರುಷನನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಿಂದ ಆನಂದಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ್ದೇನೆ, ಭಯ ಕಳವಳ ರಹಿತನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅಭಯವೇ ಬ್ರಹ್ಮ 'ಅಭಯಂ ವೈ ಬ್ರಹ್ಮ' ಅದನ್ನು (ನೆಲೆಯನ್ನು) ನಾನು ಪಡೆದಿದ್ದೇನೆ. ಅಮರನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ಶರೀರದ ನಂತರ ಮತ್ತೊಂದು ಶರೀರವನ್ನು ಹೊಂದುವ ಬಂಧನವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಮೃತಪುತ್ರನೆ, ನೀನೂ ಅದನ್ನು ತಿಳಿ, ನೀನು ಬದ್ಧಾತ್ಮನಲ್ಲ, ಮುಕ್ತಾತ್ಮ. ನೀನು ದುಃಖಮಯ ಶರೀರವಲ್ಲ. ನೀನು ಆನಂದಮಯ. ಜಡಭೌತ ವಸ್ತುಗಳ ಸಂಯೋಗವಾದ, ಆ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ನಾಶಗೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕೃತಿ ನೀನಲ್ಲ. ನೀನು ನಿತ್ಯಾತ್ಮ ಎಂದು ಆನಂದದ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಸಾರುತ್ತದೆ.

ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಂಶಗಳು

ಅ) ಪ್ರಾರ್ಥನೆ: ಈ 'ಅಭಯಂ ಪ್ರಾಪ್ನೋಽಸಿ ಜನಕ ಅಭಯಂ ವೈ ಬ್ರಹ್ಮ' (ಬೃ.ಉ.೪.೨.೪) ಎಂಬ ಅಭಯ ಸ್ಥಿತಿ ಹೊಂದಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕವಾದ ಭಗವತ್ತತ್ತ್ವದ ಜ್ಞಾನ ಪಡೆಯಲು ಇರುವ ಪರಮ ಏಕೈಕ ಸಾಧನ ಆ ದೇವರ ದಯೆಯೊಂದೇ. ವ್ಯಕ್ತಿ ಆ ದಯೆಗೆ ಅರ್ಹನಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅವನು ಪರಿಶುದ್ಧನಾಗಬೇಕು. ಪರಿಶುದ್ಧನಾಗಲು ಇರುವ ಸಾಧನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. 'ದೇವರೇ ನೀನೇ ನಮ್ಮ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಬಂಧು ಮಿತ್ರ ಎಲ್ಲಾ, ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವಿಧಶಕ್ತಿಗಳಿವೆಯೋ ಆ ಎಲ್ಲ ವಿಧ ಶಕ್ತಿಯೂ ನೀನೇ. ಈ ಪ್ರಪಂಚದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಹೊಣೆ ಹೊತ್ತಿರುವ ನಿನಗೆ ಈ ಜೀವ ಒಂದರ ರಕ್ಷಣೆ ಭಾರವಾಗುವುದೆ! ಈ ಮೋಹಜಾಲದಿಂದ, ಮಾಯಾಜಾಲದಿಂದ ಹೊರಬರಲು ಈ ಜೀವಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡು. ನಿನ್ನ ಕೈಗಳ ಆಸರೆಯು ನೀನು? ಎಂದು ವೇದಗಳು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕು. 'ಹೇ ಜಗದೀಶ್ವರ ! ನನಗೆ ದ್ರವ್ಯ ಬೇಡ ಜ್ಞಾನ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಬೇಡ ಪ್ರತಿಫಲದ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲದೆ ನಿಸ್ವಾರ್ಥಭಾವದಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವಂತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸು.

ಭಗವಂತ ನಮ್ಮ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವನೆಂದು ಪ್ರೀತಿಸುವುದು, ನಾವು ಬೇಡಿದುದನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದಾಗ ಕೋಪ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಾಡದೆ, ಅವನನ್ನು ಅವನಿಗಾಗಿಯೇ ಪ್ರೀತಿಸಬೇಕು — ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ.

ಈ ರೀತಿಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ನಿರಂತರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೃದಯವು, ರಾಗ ದ್ವೇಷ ರಹಿತವಾದ ಪ್ರೇಮ, ಪ್ರೇಮ, ಪ್ರೇಮ, ನಿಷ್ಕಾಮ ಪ್ರೇಮವೊಂದರಿಂದ ತುಂಬಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಬಂಧನಗಳೆಲ್ಲಾ ಜಾರಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಪವಿತ್ರ ಜೀವಾತ್ಮ ತನ್ನ ಪವಿತ್ರವಾದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಸುಖ-ದುಃಖ ಪಾಪ-ಪುಣ್ಯ ಕೀರ್ತಿ-ಅಪಕೀರ್ತಿ ಮೊದಲಾದ ದ್ವಂದ್ವಗಳು ಅದರ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಲಾರವು. ಆಗ ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಯಮಗಳ ಆಳ್ವಿಕೆಗೆ ಜೀವಾತ್ಮ ಒಳಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತಿಯಿಲ್ಲದ, ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿಯಾದ ಪರತತ್ತ್ವದ ದರ್ಶನವನ್ನು ಜೀವಿ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಆಗ 'ಭಿದ್ಯತೇ ಹೃದಯಗ್ರಂಥಿಃ ಭಿದ್ಯಂತೇ ಸರ್ವಸಂಶಯಾಃ' (ಮುಂಡಕ, ೨.೨.೮) ಎಂಬಂತೆ ಹೃದಯವನ್ನು ಬಿಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನಾನು ನನ್ನದು ಎಂಬ ಮಮಕಾರದ ಗಂಟು ಕತ್ತರಿಸಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಇನ್ನು ರಾಗ-ದ್ವೇಷಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಜಾಗ! ಏಕೆಂದರೆ ಈ ನಾನು ನನ್ನದೇ ಅವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರೇರಕ ಪೋಷಕ ಶಕ್ತಿಗಳು. ಶರೀರ ನಾನೋ ಚೈತನ್ಯ ನಾನೋ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಶಯಗಳೂ ದೂರವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿ ಅಣು ಅಣುವಾಗಿ ಇರುವ ಆ ಪರತತ್ತ್ವದ ಭಾನ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಆಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ, ಹಾಗಾಗಿ ಭ್ರಮೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. "ಭೌತ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಭ್ರಾಂತಿ, ಅಖಂಡವಾದ ಭೌತ

ವಸ್ತುಗಳ ಅನಂತ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಭಾಗ ಮಾತ್ರ ಈ ದೇಹ ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾನವೂ ಸಿದ್ಧಾಂತಗೊಳಿಸಿದೆ” ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ.

ಆ) ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆ: ಸರ್ವವೂ ಆಗಿರುವ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ನಿಂತಿರುವ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮೀರಿಯೂ ಇರುವ ಅದಲ್ಲದ್ದು ಅದರಿಂದ ಅಲ್ಲದ್ದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದಿರುವ ಆ ಪರತತ್ತ್ವವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಕಷ್ಟ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ಧ್ಯಾನಿಸುವುದಾಗಲೀ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುವುದಾಗಲೀ ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದ್ದು. ಹೇಗೆ ಮಾನವ ಉಸಿರಾಡದೆ ಜೀವಿಸಲಾರನೋ ಹಾಗೆ ಪರತತ್ತ್ವಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೂಪ ಕೊಡದೆ ಇರಲಾರ. ಬಾಹ್ಯ ವಿಗ್ರಹ(ರೂಪ) ಮಾನಸಿಕ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ ತರುತ್ತದೆ. ಮಾನಸಿಕ ವಿಗ್ರಹ ಬಾಹ್ಯ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ ತರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಹಿಂದೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಧ್ಯಾನ ಪೂಜೆ ಮೊದಲಾದ ಸಾಧನೆಗೆ ಒಂದು ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರತೀಕದ ನೆರವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಾನೆ. ಯಾರಲ್ಲಿ ತಾನು ತನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೋ ಆ ವಿಶ್ವಜೀತನದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಲು ಅದು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ವಿಗ್ರಹವೇ ದೇವರಲ್ಲ ಎಂದು ಅವನಿಗೂ ಸುಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮಣ್ಣಿನ ಕಣಕಣದಲ್ಲಿ, ವಾಯುವಿನ ಅಣುಅಣುವಿನಲ್ಲಿ, ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ, ಸಕಲ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಜಡಜೀತನಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಮಹತ್ತರ ಪ್ರತೀಕ ಇದು ಎಂದು ಅವನು ಸುದೃಢವಾಗಿ ಬಲ್ಲ. ಸತ್ಯತ್ವ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕತ್ವ ಚಿದ್ವಾಪ ಆನಂದಾಮೃತನಿಲಯ ಮುಂತಾದ ವಿವಿಧ ಭಾವಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ವಿಗ್ರಹಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಿಂದೂ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇ) ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆ: ಹಾಗಾಗಿ ಅವನು ಯಾವುದೇ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವಿಗ್ರಹದ ಮುಂದೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಅವನು ಅನಂತ ಅಮರ ಅಮೋಘ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕತ್ವ ಮೊದಲಾದ ಅನಂತಕಲ್ಯಾಣಗುಣಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಅದನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾನೆ, ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಾನೆ. ವೈವಿಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಏಕತೆ ಪ್ರಕೃತಿ ರೂಪಿಸಿರುವ ಯೋಜನೆ. ಇದನ್ನು ಹಿಂದೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಒಂದೊಂದು ಜೀವಿಯ ಕಣ್ಣು ಒಂದೊಂದು ಆಕಾರ, ಗಾತ್ರ ಇತ್ಯಾದಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬಗೆ ಜೀವಿಗಳಿವೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಬಗೆ ಕಣ್ಣಿದೆ. ಅದು ಎಣಿಕೆಗೆ ಸಿಗದಷ್ಟು ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ (ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ಸಂಖ್ಯೆಯ) ಕಣ್ಣುಗಳೂ ಮಾಡುವುದು ಒಂದೇ ಕೆಲಸ ‘ನೋಡುವುದು’. ಆ ಕ್ರಿಯೆಗೆ, ಅನುಸರಿಸುವ ವಿಧಾನವೂ ಒಂದೇ ಕಣ್ಣು ವಸ್ತುವಿನ(ಪ್ರಸಕ್ತ, ತಿಂಡಿ ...) ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಹೊರಟ ಕಿರಣ ಅದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ವಸ್ತುವನ್ನು ಸುತ್ತುಕಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಆ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕಣ್ಣಿನೊಳಗಡೆ (ರೆಟಿನಾ) ಪರದೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿ

ಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಆ ವಸ್ತು ಯಾವುದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸತ್ಯವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲು ತನ್ನ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಆತುಕೊಳ್ಳಲು ಇರುವ ಗೂಟ ಮಾತ್ರ ಈ ವಿಗ್ರಹ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಕೇತಗಳು.

ಈ) ಬಹುದೇವತಾರಾಧನೆ: ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅರಿವಿನ ಮಟ್ಟ, ಹೃದಯ ಸಂಸ್ಕಾರ, ಗ್ರಹಣ ಧಾರಣ ಸ್ಮರಣ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಭಿನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಅಂಶಗಳು ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಯಾವ ರೂಪ ಯಾವ ಆಕಾರ ಯಾವ ನಾಮ ಕೇಳಿದಾಗ ಹೃದಯ ದ್ರವಿಸುವುದೋ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಆದ್ರ್ವತೆ ಉಂಟಾಗುವುದೋ ಅದನ್ನು ‘ಕಾಣದೆ ನಿಲ್ಲಲಾರೆ’ನೆಂಬ ತೀವ್ರ ವ್ಯಾಕುಲತೆ ಹಂಬಲ ಉಂಟಾಗುವುದೋ, ಅವನವನು ಆಯಾಯ ರೂಪ ನಾಮ ಆಕೃತಿಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಸಾಧನೆಗೆ ಅಂಗವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಮುಕ್ತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ ಹಿಂದೂಧರ್ಮ. ಅದುದರಿಂದಲೇ ಇಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯ ದೇವರು, ಅವುಗಳನ್ನು ಆರಾಧಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳೂ ನೂರಾರು, ವಿಧಿವಿಧಾನ ಉಪಾಸನೆಗಳೂ ನೂರಾರು. ಇದು ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ದಿವ್ಯಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧನ ಮಾತ್ರ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ಧ್ಯಾನಾವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಲು ಇರುವ ವಿವಿಧ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳು ಮಾತ್ರ. ಜೀವಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಏರುತ್ತಾ ಗುರಿಯೆಡೆಗೆ ಸಾಗುವನು.

ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಒಂದು ದಿನಸಿ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವೈದ್ಯನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ತರಕಾರಿಯವನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಇರುತ್ತದೆ. ಕಷ್ಟವಾದರೂ ದೂರವಾದರೂ ಸಮಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅವನು ಅಲ್ಲಿಗೇ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಅದೇ ಮತ್ತೊಬ್ಬ! ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಹತ್ತಿರದ ಸಂಬಂಧಿಯೋ ನೆರೆಯವನೋ ಆಗಿದ್ದರೂ - ಅವನು ಬೇರೊಬ್ಬನನ್ನು ಅರಸಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಈ ನಡೆ ಎಲ್ಲರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿ ಬಂಧಿಸುವುದು ವಿಭಜಿಸಿ ದೂರಮಾಡುವುದು — ಯಾವುದೋ ಒಂದು — ‘ವೈಷಜಙಿ ಪದಾರ್ಥನಾಂತರಃ ಕೋಽಪಿ ಹೇತುಃ’. ಇದೇ ನಿಯಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧನೆ ಉಪಾಸನೆಗಳ ಪ್ರತೀಕ್ಷಾ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಆಕಾರ ರೂಪ ಯಾವುದೇ ಆಗಿರಲಿ ಅದು ಮಾತ್ರ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕ ಸರ್ವನಿಯಾಮಕ ಸರ್ವ ಪ್ರೇರಕ ಇತ್ಯಾದಿ ಗುಣವುಳ್ಳದ್ದು ಪರಮವೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ : ‘ಭಗವತ್ಪ್ರಾಪ್ತೈಕ ಪ್ರಯೋಜನಂ’ ಅನಂತ ಶಕ್ತಿಯಾದ ಪರತತ್ತ್ವವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದೇ ಶರೀರಲಾಭದ ಪರಮ ಪ್ರಯೋಜನ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಶೀಲವನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಇತರರಿಗೆ ಶಾಂತಿ ನೀಡಲು ತಾನು ಶಾಂತಿ ಪಡೆಯುವುದು

- ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನ ಸ್ವಭಾವ ಮತ್ತು ಆತನ ಆಜ್ಞಾಸಿದ್ಧ ಹಕ್ಕು ಎಂದು ಎಲ್ಲಾ ವೇದ ವೇದಾಂತ ಶಾಸ್ತ್ರಗ್ರಂಥಗಳೂ ಘೋಷಿಸಿವೆ. ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಇರುವ ಕ್ರಿಯೋತ್ತೇಜಕ ಪ್ರೇರಕ ಶಕ್ತಿ 'ಧರ್ಮ'. ಇದು ಮಾನವನ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅದ್ಭುತ ರಹಸ್ಯಗಳ ಮರ್ಮಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ತೋರಿಸುವುದು. ತನ್ಮೂಲಕ ಅವನನ್ನು ಮುಕ್ತಾತ್ಮನನ್ನಾಗಿ ಪವಿತ್ರಾತ್ಮನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು.

ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಮಹಿಮೆ: ಎಲ್ಲಾ ಮತಧರ್ಮಗಳೂ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹಿಂದೂ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳನ್ನೂ ನಂಬುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಗೌರವಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆಕಾಶದಿಂದ ಬಿದ್ದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹನಿ ನೀರೂ ಸಮುದ್ರವನ್ನೇ ಸೇರುವಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮವೂ ಅಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಚರಣೆಯೂ ಒಂದೇ ಗುರಿಯೆಡೆಗೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ವಾತಾವರಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸಂದರ್ಭಗಳು ವಿಭಿನ್ನವಾದರೂ ಅವು ಒಂದೇ ಗುರಿಯನ್ನು ತಲುಪುವುವು ಎಂಬ ಪೂರ್ಣ ಭರವಸೆ ಹಿಂದೂವಿನದು. ಒಂದೇ ದಾರದಲ್ಲಿ ಪೋಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ನಾನಾ ಬಣ್ಣದ ರತ್ನಮಣಿಗಳಂತೆ ಭಗವಂತ ಎಂಬ ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳೂ ಪೋಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ ಎಂದು ಆತ ಭಾವಿಸುತ್ತಾನೆ — ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಪರಮ ಔನ್ನತ್ಯವನ್ನೂ ವೈಶಾಲ್ಯವನ್ನೂ ಜಗದ ಮುಂದೆ ತೆರೆದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ನಾ ಕಂಡ ಸ್ವಾಮೀಜಿ

ಈ ಅದ್ಭುತ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ಶಕ್ತಿ ಅದೆಷ್ಟು ಹಿರಿದಾದುದೆಂದರೆ ಯಾರಿಗೂ ಅದನ್ನು ತಡೆಯಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಅಪ್ರತಿಭರನ್ನಾಗಿಸಿತು. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೊಗುವಂತಿತ್ತು. ಇದು ಮೊದಲ ಕ್ಷಣದಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವೇದ್ಯವಾಯಿತು. ಮುಂದೆ ಈ ಶಕ್ತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿದೆವು. ಆ ಅದ್ಭುತ ಮನಃಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ಶಬ್ದವಿದ್ದೀತೆ! ಆ ಮನಸ್ಸಿನ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಬೇರೆ, ಎಂಥ ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತರ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಮೀರಿದುದು ಅದು. ಅವರ ಭಾವನೆಗಳು ಎಷ್ಟೊಂದು ಸುಸ್ಪಷ್ಟವೂ ಶಕ್ತಿಯುತವೂ ಆಪ್ತಾಕೃತವೂ ಆಗಿದ್ದವೆಂದರೆ ಅವು ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದವೆಂದು ನಂಬುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಭಾವನೆಗಳು ಎಷ್ಟೇ ಅಮೋಘವಾಗಿರಲಿ ಮತ್ತು ಆ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಎಟುಕದ ಶಕ್ತಿ ಅದೆಷ್ಟೇ ಅದ್ಭುತವಾಗಿರಲಿ, ವಿಚಿತ್ರವೆಂದರೆ, ಅದೆಲ್ಲ ತುಂಬ ಪರಿಚಿತವೆನಿಸಿತು. ಈ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಾನು ಮೊದಲೇ ತಿಳಿದಿರುವೆ ಎಂದೆನಿಸಿತು ನನಗೆ. ರವಿ ಕಿರಣವನ್ನೇ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿರಿಸಿಕೊಂಡ ಅತ್ಯುಜ್ವಲ ಅಗ್ನಿ ಗೋಲಕದಂತೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಎರಗಿದರು.

— ಸಿಸ್ಟರ್ ಕ್ರಿಸ್ಟೈನ್

(‘ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ದಿವ್ಯ ಸ್ಮೃತಿ’, ಪು.೧೩೬)

with Best Compliments from

SVR AGENCIES

No. 2, 3rd Cross, P.B. No. 6976, Kalasipalyam New Extension Bangalore-560 002

Tel: 080-41224047 / 22222301

E-mail: svragri@gmail.com, svrplast@gmail.com

Distributors:

ASPEE- Agricultural Sprayers & Implements like Farm Mechanization Ezuipments, Brush Cutters, Rotary Tillers, Tractor mounted Power Sprayers, HTP Power Sprayers, High Pressure Knapsack Power & Manual Sprayers Battery Sprayers, Gator, Marut, Napsak, Hitech Sprayers & Spray Nozzles.

DSM (Divin: Engineering Plastics) -- Plastic Granules (Industrial Input) Akulon® PA6/PA66 | Arnite® PET/ PBT | Arnitel® TPC | Stany® PA46

